

जातिर्गर्भजन्म ॥ २८ ॥ २९ ॥ ३० ॥ ३१ ॥ ३२ ॥ ३३ ॥ ३४ ॥ मांसः पूर्वजन्मनिभक्षितवानतएवतस्य मांसमहंभक्षयिष्यामीतिव्यवहारान्मांसपदनिरुक्तिः ॥ ३५ ॥ ३६ ॥ ३७ ॥ ३८ ॥ ३९ ॥
जातिजन्मजरादुःखैर्नित्यंसंसारसागरे ॥ जंतवः परिवर्तते मरणादुद्विजंति च ॥ २८ ॥ गर्भवासेषु पच्यंते क्षाराम्लकटुकैरसैः ॥ मूत्रस्वेदपुरीषाणां परुषैर्भृशदारु
णैः ॥ २९ ॥ जाताश्चाप्यवशास्तत्रच्छिद्यमानाः पुनः पुनः ॥ याच्यमानाश्च दृश्यंते विवशामांसगृह्णिनः ॥ ३० ॥ कुंभीपाके च पच्यंते तांतां योनिमुपागताः ॥ आक्र
म्यमार्यमाणाश्च भ्राम्यंते वै पुनः पुनः ॥ ३१ ॥ नात्मनोस्ति प्रियतरः पृथिवीमनुसृत्य ह ॥ तस्मात्प्राणिषु सर्वेषु दयावानात्मवान्भवेत् ॥ ३२ ॥ सर्वमांसानियो राज
न्यावज्जीवं न भक्षयेत् ॥ स्वर्गसंविपुलं स्थानं प्राप्नुयान्नात्र संशयः ॥ ३३ ॥ ये भक्षयंति मांसानि भूतानां जीवितैषिणां ॥ भक्षयंते तेऽपि भूतैस्तैरिति मेनास्ति संश
यः ॥ ३४ ॥ मांसं भक्षयते यस्माद्भक्षयिष्येत मप्यहं ॥ एतन्मांसस्य मांसत्वमनुबुध्य स्वभारत ॥ ३५ ॥ घातको वध्यते नित्यं तथा वध्यति भक्षिता ॥ आक्रोष्टा क्रुध्यते
राजंस्तथा द्वेष्यत्वमाप्नुते ॥ ३६ ॥ येन येन शरीरेण यद्यत्कर्म करोति यः ॥ तेन तेन शरीरेण तत्तत्फलमुपाश्रुते ॥ ३७ ॥ अहिंसा परमो धर्मस्तथा हिंसा परोदमः ॥ अहिंसा
परमं दानमहिंसा परमं तपः ॥ ३८ ॥ अहिंसा परमो यज्ञस्तथा हिंसा परं फलं ॥ अहिंसा परमं मित्रमहिंसा परमं सुखं ॥ ३९ ॥ सर्वयज्ञेषु वादानं सर्वतीर्थेषु वाप्लुतं ॥
सर्वदानफलं वापि नैतत्तुल्यमहिंसया ॥ ४० ॥ अहिंसस्य तपोक्षय्यमहिंसो यजते सदा ॥ अहिंसः सर्वभूतानां यथामाता यथापिता ॥ ४१ ॥ एतत्फलमहिंसाया
भूयश्च कुरु पुंगव ॥ न हि शक्या गुणा वक्तुमपि वर्षशतैरपि ॥ ४२ ॥ इति श्रीमहाभारते अनुशासनपर्वणि आनुशास० दानधर्मे अहिंसाफलकथने षोडशाधिक
शततमोऽध्यायः ॥ ११६ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥ युधिष्ठिर उवाच अकामाश्च सकामाश्च ये हताः स्म महामृधे ॥ कां गतिं प्रतिपन्नास्ते तन्मे ब्रूहि पि
तामह ॥ १ ॥ दुःखं प्राणपरित्यागः पुरुषाणां महामृधे ॥ जानासित्वं महाप्राज्ञ प्राणत्यागं सुदुष्करं ॥ २ ॥ समृद्धौ वाऽसमृद्धौ वा शुभे वा यदिव शुभे ॥ कारणं तत्र
मे ब्रूहि सर्वज्ञो त्वसि मे मतः ॥ ३ ॥ भीष्म उवाच समृद्धौ वाऽसमृद्धौ वा शुभे वा यदिव शुभे ॥ संसारे स्मिन्समायाताः प्राणिनः पृथिवीपते ॥ ४ ॥ निरता ये
नभावेन तत्र मे शृणु कारणं ॥ सम्यक्कायमनुप्रशस्त्वयोक्तस्तु युधिष्ठिर ॥ ५ ॥ अत्र ते वर्तयिष्यामि पुरा कृतमिदं नृप ॥ द्वैपायनस्य संवादं कीटस्य च युधिष्ठिर ॥ ६ ॥
ब्रह्मभूतश्चरन् विप्रः कृष्णद्वैपायनः पुरा ॥ ददर्श कीटं धावं तं शीघ्रं शकटवर्त्मनि ॥ ७ ॥

॥ ४० ॥ ४१ ॥ ४२ ॥ इति अनुशासनपर्वणि नैलकंठीये भारतभावदीपे षोडशाधिकशततमोऽध्यायः ॥ ११६ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥ अकामा इति ॥ १ ॥ २ ॥ ३ ॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥ ७ ॥